

Sămănătorul

Redactor responsabil:

Dr. Enea Popa

Redacția: Piața Regele Ferdinand 55

Administrația: Piața Regele Ferdinand 56

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare la 5, 15 și 25 a fiecărei luni
sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 120 Lei
Pe jumătate an 60 Lei
Pe trei luni 30 Lei

Guvernul neamului

Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc, a fost încredințat cu conducerea țării.

Clocotește de bucurie nestăpânită inima fiecărui adevărat român — și se cutremură sufletul întregului neam la vestea, că a răsbătut lumina atotbiruitoare a dreptății asupra întunecului. Partidul național-țărănesc, în rândul căruia s'au unit cei mai aleși fii ai poporului spre a înfrunta vijelia tuturor nemernicilor și umilirilor — a ajuns la cârma țării, să înfăptuiască o nouă viață de lege și cinste în țara noastră mult încercată. Înalta Regentă a dat ascultare dorinței ferbinții a mulțimilor desnădăjduite de guvernarea ticăloasă, ce dăinuia de zece ani încoace și, recunoscând primejdia prăbușirii ce amenința țara, a gonit pe liberali dela putere. Ghiarele cari ne strângeau de gât și stâncă ce ne apăsa pieptul au fost ridicate de pe trupul neamului — și a răsuflat poporul ușurat dela un capăt la celălalt al țării. Suntem mântuiți de urgia liberalilor — suntem scăpați de jugul năcazurilor fără seamăn, de împilări și nedreptăți strigătoare la cer. Mântuirea ne-a adus-o înțelepciunea Înaltei Regente, țării de oțel a mare-

Cum s'au petrecut întâmplările schimbării de guvern.

Toată vremea cât a stat guvernul liberal al dlui Vintilă Brătianu la cârmă — s'a vorbit, că Înalta Regentă numai de-aceia le îngăduie conducerea țării, ca să poată înfăptui marele împrumut în streinătate, pe care se legase liberalii să-l facă. În sprijinul lor erau aproape toate băncile din țara — căci toate sunt liberale — și se nădăjduia, că nimeni n'ar putea să facă împrumutul acesta mai bine decât tocmai Vintilă Brătianu, care se jinea foarte tare în privința aceasta. Treceau însă lunile înzădar și bancherii din streinătate respingeau cu încăpăținare împrumutul ce-l cereau liberalii. Or știut este, că un împrumut, fie ori cât de mare, îl poate primi fiecare om, dacă este cunoscut ca-un om de treabă și încredere. Se vede, că bancherii engleji și americani nu se prea năruiau cu Vintilă Brătianu și de-aceia a trebuit multă risipă de bani și trimiteri de oameni în toate părțile lumii, ca să ceară, să cerșească, să se roage și să se comănăcească, până în cele din urmă ajunseră liberalii până acolo să spună: Împrumutul este cași gata — la 24 Noembrie facem stabilizarea.

Cuvântul Regentei.

Această stare de lucruri a fost împărțită Înaltei Regente din partea dlui Vintilă Brătianu la 2 Noembrie a. c. și atunci i s'a răspuns, că dacă se încheie împrumutul și se votează stabilizarea, atunci este de datoria liberalilor să facă loc unui alt guvern, care să împace

lul nostru bărbat de stat Iuliu Maniu, creștința îndârjită în biruința celor buni asupra celor răi și alipirea nestrămutată a iubitului nostru popor.

Biruința partidului național-țărănesc asupra uneltirilor dăsnice ale stăpânilor liberali de până acum are o însemnătate covârșitoare asupra destinului acestei țări. De-acum nu va mai îndrăzni nimeni, să calce în picioare voința poporului și prin puterea ce o dă națiunea, va trebui să ajungă țara noastră la înaintarea și bunăstarea de care este vrednic poporul nostru harnic și cuminte.

Trecutul de cinste și jertfă de sine al conducătorilor partidului național-țărănesc ne cheazăuiesc un viitor de propășire și dreptate. Recunoștința noastră față de Înalta Regentă e adâncă și credința noastră atotjertitoare va rămânea neclintită față de noul guvern — care cu drept cuvânt se poate numi guvernul mântuirii neamului.

Trăiască Iuliu Maniu — trăiască guvernul neamului.

frământările ce se arată în popor. Vedit de această dorință a Regentei, dl Vintilă Brătianu s'a dus la palat cu amenințarea, că dacă Înalta Regentă nu i-ar da mână slobodă — să rămână la cârma țării cât vor socoti liberalii de bine, atunci el cu guvernul său împreună își dau mulțumita imediat și nu vreau să facă împrumutul.

Hotărîrea Regentei.

Încăpățanarea lui Vintilă Brătianu de-a nesocoti voința Înaltei Regente și a disprețui dorința țării întregi de-a se înlocui guvernul liberal cu un guvern național-țărănesc — au dus la ruptură. Sâmbătă, la 3 Noembrie, ora 12 înainte de masă, dl Vintilă Brătianu s'a prezentat din nou în fața Înaltei Regente și înaintând un memoriu în scris a primit drept răspuns din partea coroanei, că i se primește demisia. Vestea demisiei lui Vintilă Brătianu a umplut de bucurie întreg Bucureștiul și a uimit țara întreagă, pentru că nimeni nu se putea aștepta ca liberalii — cari se credeau atotputernici — să cadă dela cârmă așa de fulgerător.

Consultarea șefilor de partide.

Duminecă, la 4 Noembrie, au început consultările șefilor de partide, fiind chemați la Înalta Regentă. La 11 oare înainte de masă generalul Averescu, la 12 ore dl Iuliu Maniu, la 4 ore după masă dl Nicolae Iorga și la 5 ore Dr. Lupu. Toți șefii de partide, afară de dl Iuliu Maniu, au fost de părerea că

ar trebui adus la cârma țării un guvern de concentrare. Dl Iuliu Maniu a răspuns Înaltei Regente, că țara dorește de zece ani de zile un guvern național-țărănesc — și dânsul cere să se implinească voința poporului, întrucât dânsul își ia răspunderea deplină a situației.

Idela guvernului de concentrare:

Fără cu stăruințele depuse de unii șefi de partide de-a forma un guvern național cu participarea tuturor partidelor la conducerea țării, Înalta Regentă a chemat acasă, prin telegramă, pe dl Titulescu, ministru la Londra. Acesta s'a supus chemării și cu mici opriri în diferitele centre europene, unde a luat informații privitor la părerile streinătății în legătură cu criza politică din România, a sosit Joi la București, — fiind poftit de ministrul palatului, Dl. Hiottu, ca să se înfățișeze înaintea Înaltei Regente imediat.

Incercările D-lui Titulescu.

Misiunea ce i s'a dat dlui Titulescu era, să formeze un guvern de concentrare în așa fel, ca și național-țărănișii să intre în minister. — Dl. Titulescu a cercetat rând pe rând pe capii partidelor — dar în cele din urmă a trebuit să vadă că nu este cu putința formarea guvernului după dorința Regentei. Piedeca au pus — o liberalii, cari au cerut drept condiție, recunoșterea parlamentului liberal și ființarea lui pe mai departe.

Depunerea mandatului.

În ziua următoare dl. Titulescu s'a prezentat din nou în fața Regentei și, deslușind piedecile care le-a întâmpinat întru formarea unui ministeriu de

concentrare, și-a depus încredințarea. La întrebarea Înaltei Regente, ce părere are dl. Titulescu în privința rezolvării crizei politice, — acesta a recomandat un guvern național-țărănesc sub președinția dlui Iuliu Maniu.

Agltarea populației.

Este lesne de înțeles, că trecerea zilelor a umplut de neastâmpăr poporul, care se aștepta iarăși la o lovitură mai ales că Joia dl Vintilă Brătianu s'a declarat în fața unor ziariști americani, că oricine — afară de dl Maniu — va lua guvernul. Cu atât mai mare a fost însuflețirea când s'a știut în cursul zilei de Vineri, 9 Noembrie a. c., că dl Hiottu, ministrul palatului, a invitat pe dl Iuliu Maniu să se prezinte la Înalta Regentă, la orele 4 d. m. O mulțime mare s'a adunat în fața palatului, regal din calea Victoriei și așteptă nerăbdătoare hotărârea coroanei.

Dl Maniu ministru președinte.

După o așteptare de aproape două ceasuri, s'a luminat dintr'odată poarta de sticlă dela palatul regal și atunci poporul, știind că este dl Maniu, a rupt cordoanele gărdei și a dat năvală în curtea regală — înconjurând pe dl Iuliu Maniu, care abia a ajuns să întărească vestea, că Înalta Regentă a încredințat puterea partidului național-țărănesc.

Lista noului minister.

Purtat pe brațe dela palatul regal până la clubul partidului, dl Maniu a ținut împreună cu dl Mihalache o înflăcărată cuvântare, îndemnând poporul la cumințenie și zicând că de-acum trebuie să urmeze în treburile țării „muncă, pace și liniște”. Sâmbătă dl Iuliu Maniu a prezentat Înaltei Regente li sta ministerului după cum urmează:

Președinte al Consiliului și ministru fără portofoliu: **d. Iuliu Maniu.**
Ministru de Interne: **d. Dr. Al. Vaida-Voevod.**
Ministru de Externe: **d. G. G. Mironescu.**
Ministru al Agriculturii și al Domeniilor: **d. Ion Mihalache.**
Ministru de finanțe: **d. Mihai Popovici.**
Ministru de Justiție: **d. Gr. Iulian.**
Ministru al Industriei și al Comerțului: **d. Virgil Madgearu.**
Ministru al Instrucției Publice: **d. N. Costăchescu.**
Ministru al Sănătății publice: **d. Sever Dan.**
Ministru al Muncii: **d. Ion Răducanu.**
Ministru al Comunicațiilor: **d. general Alevra.**
Ministru al Culelor și artelor: **d. Aurel Vlad.**
Ministru de Război: **d. general H. Cihoschi.**
Ministru al Lucrărilor Publice: Ministru de Stat ad-interim **d. P. Halippa.**
Miniștrii fără portofoliu: **d. Voicu Nițescu**, pentru Ardeal: **d. Sever Bocu**, pentru Banat: **d. N. Sauciuc-Săveanu**, pentru Bucovina.
Sbubsecretari ds Stat la Interne: **d. D. R. Ioanițescu și d. Eduard Mirto.**
La Președinți: **d. Ion Lugoșianu**, la agricultură **Aurel Dobrescu și Virgil Potârcă.**

Țara este însuflețită și adânc recunoscătoare Înaltei Regente, pentru că a ascultat glasul poporului și a lăsat

să ajungă odată la cârmă bărbajii de stat în care națiunea întreagă are deplină încredere.

Declarațiile d-lui Iuliu Maniu

Duminecă, 11 Noembrie, noul guvern a ținut cel dintâiu consiliu de miniștri sub președinția dlui Iuliu Maniu.

S'a discutat chestiunea stării de asediu. Domnii miniștri în competența cătoră cade această chestiune au fost însărcinați s'o studieze bine și să prezinte rapoarte amănunțite. Dl primministru Maniu a ținut să accentueze, că partidul național-tărănesc este pentru absoluta libertate de gândire și că a luptat zece ani contra stărilor excepționale.

S'a discutat, apoi, chestiunea alegerilor. Dl Maniu a rugat pe toți domnii miniștri să ia toate măsurile, ca alegerile ce vor avea loc în curând să fie deplin libere.

Dl Iuliu Maniu a rugat pe doii miniștri de interne și justiție să ia toate măsurile trebuincioase, ca atât funcționarii din administrație, cât și cei din justiție să observe în modul cel mai strict legile, atât în timpul pregătirii alegerilor, cât și în zilele când vor avea loc alegerile. Orice nereguli se vor pedepsi în chipul cel mai aspru.

Dl Maniu a mai rugat pe dl general Cihoski, ministru de războiu, să dea un ordin de zi către armată, prin care să se amintească ofițerilor, că în timpul alegerilor armata trebuie să se mărginească strict la paza ordinii și a urnelor.

La urmă dl Maniu a rugat pe dl Ion Mihalache, ministru agriculturii, să întocmească grabnic un tablou despre starea în care se află populația din regiunile infometate de secetă, pentruca în timpul cel mai scurt să se poată lua toate măsurile pentru ajutorarea populației nenorocite.

De încheiere dl primministru Maniu a rugat pe toți miniștri să vegheze, ca la fiecare Minister să domnească cel mai strict spirit de legalitate.

După terminarea consiliului de miniștri, dl Iuliu Maniu a făcut gazetarilor următoarele importante declarații:

Legalitatea, baza noului guvern.

Sunt înainte de toate recunoscător Inaltei Regențe pentru încrederea cu care ne-a onorat și pentru că, în conformitate cu principiile adevăratului parlamentarism, a dat atențiune, la formarea guvernului, indicațiunilor

Corpului electoral și diferitelor manifestațiuni patriotice și civice ale opiniei publice.

Bazat pe această încredere a Inaltului factor constituțional și pe aceea a opiniei publice, guvernul se va strădui să cimenteze din ce în ce mai mult legătura sufletească indisolubilă dintre Tron și Națiune.

Pornind de la principiul democrației naționale, guvernul se va năzuși să imprime întregului organism al Statului un caracter de strictă legalitate și să dea o expresiune reală principiului constituțional de legală manifestare a voinței naționale.

In acest scop am propus imediată dizolvare a Corpurilor Legiuitoare și convocarea colegiilor electorale în cele mai scurte termene permise de lege.

Viitoarele alegeri vor fi conduse într'un spirit de legalitate desăvârșită, cu ordine și libertate.

In Parlamentul astfel compus se vor propune, deja din primele ședințe, proiectele de legi cari se vor anunța prin Mesajul Regal de deschidere și cari sunt în bună parte pregătite.

Realizarea impru- mutului.

Guvernul consideră că realizarea imprumutului și a stabilizării este o urgentă necesitate pentru Stat.

El va relua tratativele încpute de guvernul precedent și va avea cea mai sinceră năzuință de a le duce cât mai curând la bun sfârșit.

Se va strădui să nu rămână infructuoasă munca antecesoriilor săi în realizarea unui punct esențial al programului nostru politic, acela de a lichida chestiunile financiare pendinte și de a dobândi participarea capitalului străin pentru refacerea țării și a vieții sale economice.

In dorința de a da Statului rolul său adevărat de ocrotitor al intereselor obștești, guvernul va lua urgent toate măsurile pentru ajutorarea ținuturilor bântuite de secetă.

Intensificarea producției naționale

In conformitate cu programul său politic, guvernul va organiza mijloacele pentru intensificarea producției naționale stăruind în mod deosebit asupra acelei agricole până acum neglijată.

Primele măsuri ce se vor

lua în acest scop vor fi cele privitoare a o organizare cât mai grabnică a creditului agricol.

Noul guvern va urmări o politică de consolidare a unității sufletești a națiunii întregi, respectând așezămintele bune din diferite regiuni ale țării și utilizând tot ce este de valoare în ele pentru binele național comun și pentru înmulțirea lor.

Problema minorităților

Problema minorităților va fi tratată conform importanței sale.

Guvernul o va rezolvi printr'o lege organică potrivit așezămintelor noastre constituționale și spiritului vremii în care trăim.

Politica externă nu este o politică personală sau de partid, este politica țării.

Politica României

Deaceea guvernul nostru va continua politica României de până acum.

Vom menține și întări alianțele existente, vom păstra și cultiva legăturile de amiciție actuale și vom căuta a stabili relațiuni de bună vecinătate cu statele dimprejur și relații normale cu toate statele.

Vom uita ceea ce ne-a despărțit în trecut și vom ține seama numai de ceea ce trebuie să ne unească în inte-

resul păcii și propășirii omenirii.

Speranțe în liga națiunilor

Politica României fiind esențialmente o politică de pace, România își pune speranțele cele mai bune în Liga Națiunilor.

Guvernul va da în curând publicității un manifest către țară, ācare va expune principiile călăuzitoare ale politicii sale de guvernământ. De altfel ideea cardinală a guvernului este crearea unei atmosfere de împăciuire favorabilă unei activități creatoare utile.

Puțină vorbă. Cât de multă muncă!

Incheiind declarațiunile de mai sus, d. Iuliu Maniu a făcut un călduros apel către reprezentanții presei să se inspire, în știrile ce le transmit, numai de interesele națiunii și statului românesc.

D. prim ministru a rugat îndeosebi pe ziaristi să se documenteze, înainte de a da vreo știri care poate alarma opinia publică, atât la d-sa cât și la d. subsecretar de stat Lugoșianu, căci — a precizat d. Maniu — „**Noi înțelegem să lucrăm cu ferestrele deschise și la lumina întregă**“.

Câteva cuvinte

După lupte grele de zece ani de zile, dl Iuliu Maniu, președintele partidului național-tărănesc, a fost însărcinat cu formarea guvernului. Noul guvern numără între miniștri numai membri de-ai partidului național-tărănesc. Toate încercările dlui Vintilă Brătianu, ale dlui Nicolae Iorga și ale celorlalți uneltitori, de-a împiedeca venirea partidului național-tărănesc la guvern, au fost zadarnice, s'au dovedit de neputincioase. Cetățenii au cerut guvern Maniu și Inalta Regență a ascultat glasul poporului.

De-acum trebuie să începă adevărata muncă pentru îndreptarea tuturor relelor de cari este bântuită țara în urmă cărmuirilor rele de până acum. De-acum trebuie să începem munca grea pentru realizarea nădejdelor de mai bine ale nației noastre. De-acum trebuie să ne năzuim să stărpim tot ce s'a dovedit a fi primejdies pentru țara noastră. De-acum trebuie să începem altă viață politică, socială, culturală și economică.

Răuvoitorii partidului nostru au umplut lumea cu vești cât se poate de rele despre partidul nostru. Din primele lucrări ale

guvernului dat de partidul nostru se vede, însă lămurit, că bărbații noștri conducători. își înțeleg foarte bine misiunea lor de conducători, de îndrumători și îndreptători ai destinului țării. Oricât i-ar mânca ciuda pe liberali, averescani și iorghști, pentruca a ajuns partidul național-tărănesc la cârma țării, — în cele din urmă vor trebui să recunoască și ei cât de greșite și interesate le-au fost părerile despre partidul nostru. Desigur, foarte mulți deja simt în sufletul lor cu câtă superioritate de gândire și metodă a pornit dl primministru Maniu pe calea infăptuirii programului noului guvern.

Partidul național-tărănesc nu înțelege să poarte o politică de răsbunări; nici să lucreze cum au lucrat cărmuitorii de până acum, — numai pentru îndoparea partizanilor cu toate bunățile. Partidul național-tărănesc va urma, la guvern fiind, o cale dreaptă; va cărmi țara spre binele tuturor cetățenilor. Poate se vor ivi și între ai noștri unii, cari să încerce a aplica sistemele guvernelor trecute, dar cât ce se va observa așa ceva se vor afla și oamenii cari să loveas că cubicul

cel mai usturător.

Pentru a ne putea înfăptui programul, măcar în parte, acuma este timpul să ne punem serios pe muncă, să muncim, să muncim și iarăși să muncim. E. P.

Știri

Noul prefect al județului Mureș.
Dl. Dr. Ion Vescan, avocat în Târgu-Mureș, a fost numit prefect al județului Mureș. În ziua de 14 Nov. noul prefect și-a luat postul în primire. Dl. Dr. Vescan a mai fost prefect pe vremea Consiliului Dirigent. Deja atunci dl. Dr. Vescan a dat dovadă de multă pricepere și destoinicie în conducerea treburilor județului. Prin priceperea și destoinicia sa, prin spiritul său conciliant, prin cinstea sa și prin fermitatea caracterului său, dl. Dr. Vescan își câștigase, deja pe vremea primului dsale prefectorat, simpatiile întregii populații din județ, atât a celei românești, cât și a celei minoritare. De aceea toată lumea se bucură sincer, că în fruntea județului a ajuns Dsa. În județul nostru sunt foarte multe de făcut. Suntem siguri că, în timpul cât dl. Dr. Vescan va sta în fruntea județului, se vor realiza multe lucruri bune.

Defa „Astra“. Comitetul desp. Reghin al „Astrei“ ține să mai amintească încă odată, și pe această cale, datorită dlor preoți și învățători dela sate de-a serba, la 1 Decembrie, aniversarea a zecea a zilei de 1 Decembrie 1918.

Alegerile generale de deputați vor avea loc în ziua de 12 Decembrie. Aproape peste tot propagandă electorală s'a și început.

Măsuri bune. Indata după preluarea ministerului de agricultură și domenii, dl. Ioan Mihalache, ministrul de agricultură, a ținut să controleze ce număr de automobile are ministerul preluat de dsa. A constatat că la ministerul de agricultură sunt nu mai puțin de 47 automobile. Fiindcă acest număr de automobile este de tot prea mare, dl. ministru Mihalache a luat măsuri, ca cel puțin 45 din cele 47 automobile să se vândă, ministerul de agricultură neavând lipsă decât de vreo două automobile. Cam același lucru se va întâmpla și la celelalte ministere. Iată primele măsuri bune pentru crățarea avuției obștești!

† Alexandru Pop, primar comunal, a încetat din viață, în ziua de 28 Octombrie a. c., după un morb greu, în anul al 48-lea al vieții sale.

Drepturile și datoriile poporului

(urmare din nrul 29)

V'am spus: dreptul vostru, sunteți voi, viața voastră, libertatea voastră. Fiecare om nu-i oare individualmente deosebit de oricare altul?, n'are el existența sa proprie, separată și independentă, organele sale corporale, cugetarea sa, voința sa? El n'ar fi dacă nu ar fi un ins în sine și numai în sine.

Apoi, a se conserva, a se desvolta după legile sale particulare, în armonie cu legile universale, a cunoaște pe deplin numele lui Dumnezeu, a se bucura de aceasta în linște, — iată dreptul, dincolo de care nu-i nici bună rânduială, nici propășire, nici

existență: prin urmare, dreptul are pentru fiecare rădăcina sa în ființa sa însăși.

Astfel dreptul, străvechiu și desăvârșit nu se poate înstrăina. Inchipuituși-a vreodată cineva să poată înstrăina ființa sa, să o dea altuia, să i-o facă proprie aceluia? Cineva poate, și uneori trebuie chiar să moară pentru fratele său; dar nu poate nici să transforme pe fratele său în sine, nici să se transforme pe sine în fratele său.

Dreptul de a se conserva, sau dreptul de a trăi, cuprinde dreptul la tot ceea ce-i neapărat pentru susținerea vieții. Ziditorul universului n'a făcut pe om de o condiție sau de o stare mai rea ca aceea a animalelor: nu's chemați toți la marele și bogatul ospăț al firei? Este oare măcar unul singur îndepărtat de la acest ospăț?

În atomul lichid în care gâza nevăzută călătorește plutind ca balena în Ocean, Pronia a pus hrana trebuincioasă traiului său și, la fața nesecată a mamei obștești suga și dânsa picături-ca cuvina din laptele ce această bună mamă împarte, în măsura trebuințelor fiecărei făpturi.

Omul însă, stând pe o treaptă mai înaltă decât oricare din ființele de pe pământ, are două feluri de viață — viața trupului și viața duhului (a minții, a înțelegerii): „El nu trăiește numai cu pâine, ci și cu tot cuvântul care purcede de la Dumnezeu“ adică de la Adevăr, care nutrește mintea sa.

Ce ar fi omul fără cunoștința legii religioase și morale, care-l unește cu Dumnezeu și cu semenii săi, care-l deosebește de brută prin marelui privilegiu al virtuții?

Luminat de lumina ce strălucește veșnic în sânul Ființei nemărginite, și care este el însuși, omul descoperă ceea ce-i netrecător și neschimbător, adevărul ce nu se poate schimba, ideile, izvoadele pe vecie trainice a tot ce este și a tot ce poate fi.

Și dacă de la această înălțime — de unde s'adâncește în gânduri asupra propriilor sale ursite pe cari nici o dănuire nu le mărginește, unde nădejdea desfășură în nemărginire aripile sale neobosite, unde simte în fundul inimei sale o forță tainică ce-l duce pe deasupra vremii, precum un corp ușor se ridică din fundul mărilor, dacă, de la această înălțime, ne coborâm iarăși în strâmta vale unde se desăvârșește prima fază a existenței sale, — ce ar fi încă omul fără știință, care, făcându-l să cunoască legile firei, o supune stăpânirii sale, îi întoarce spre folosință-i toate produsele, îl întramează cu puterile ei cele mai strașnice spre a o îmblânzi pe ea însăși și a o sili de a se supune voințelor sale, în sfârșit îi întinde din ce în ce sfera acțiunii întinzând nemărginit pe aceea a minții sale?

Omul zice pământului: Fă să încolțească planta aceasta în sânul tău; și planta încolțește acolo pentru ca rodul ei să-l nutrească:

El zice vânturilor: Transportați-mă la marginile lumii; și vânturile ascultătoare îl duc la țărâmul dorit;

El zice aburului: Fă lucrul pe care-l face brațele mele; și, pe când el se odihnește, această forță oarbă lucrează cu o regularitate minunată, uimitoare, aceea ce mintea lui a născocit și a pns în lucrare.

Cunoașterea deci a legii religioase și morale, și aceea a legilor universului — iată viața duhului; și toți au drept la aceste cunoștinți, fiindcă toți au dreptul de a trăi, dreptul de a se

conserva și de a se desvolta.

Apoi, a se desvolta, este a crește neîmpiedecat, este a aplica în libertate activitatea sa la totul către ce o poartă îmboldirea lăuntrică, în marginile fixate de rânduiala universală; și dreptul, din acest moment esențialmente nedespărțit de libertate, se confundă cu ea în exercițiul său.

Nici un om nu aparține altui om. Nu sunt ei deopotrivă prin firea lor? Pe ce temei deci unul dintr'înșii ar pretinde să-și robească pe ceilalți? Fiecare, stăpân pe sine, poate, după voință, să dispună de sine. Altfel, în loc a fi aceea ce Dumnezeu l'a făcut — o ființă cugetătoare, cu judecată, înzestrată cu voință, putând să se miște sau nu după propria-i hotărâre — ar ajunge o mașină adevărată. Apoi, vă întreb, acesta-i omul? Ați putea oare să vă închipuiți, să pricepeți o ființă omenească lipsită de judecată, sau o judecată fără voință, sau o voință fără acțiune, sau un fapt care să fie în realitate al aceluia ce-l săvârșește, dacă nu atârna numai și numai de dânsul?

Astfel libertatea este dreptul, și dreptul este libertatea.

Fără libertate, orice rânduială morală dispăre.

Acela care nu cugetă, nu crede, nu face decât aceea ce-i se poruncește, — ce poate să merite? de ce poate fi el destoinic, de ce poate fi răspunzător? Pentru dânsul nu există nici adevăr nici falș, nici bine nici rău.

Binele și răul presupun o alegere, arată libertatea de a alege între ele și libertatea, supusă cerințelor obștești ale bune rânduiei care sunt acelea chiar ale existenței — ale marginii sa și regula sa, nu în prescrierea omenestii, ci în legile dumnezeesti: cât privește corpul, în legile fizice; cât privește duhul, în igile dreptății și ale dreptei judecări.

(Lamennais — Cartea Poporului sau Drepturi și Datorii, trad. de Sc. Georgescu.)

Aderenții partidului național-țărănesc sunt rugați cu multă stăruință, ca în cursul propagandei electorale să-și păstreze calmul și liniștea.

Asemenea rugăm și pe adversarii partidului național-țărănesc să ție seamă de spiritul populației și să nu provoace, eventual, printr'o propagandă deșantată, căci s'ar putea întâmpla lucruri neplăcute.

Aviz.

Am onoarea a aduce la cunoștința onoratului publică că absolvând Academia de croitorie din București, m'am întors la Reghin, unde mi-am deschis atelier de croitorie în Strada Regele Ferdinand Nr. 31 (casa Schwarz). Primesc spre executare, pe lângă prețurile cele mai convenabile, toate soiurile de haine de domni, după ultima modă. Rog sprijinul binevoitor al onoratului public. Cu deosebită stimă: *Alexandru Simon*, croitor.

Cărți școlare

cu toate cele necesare pentru școli se află în depozit mare la „*Librăria Nouă*“ Reghin.

Primăria orașului Reghin.
No. 4734—928.

Publicațiune.

Având în vedere, că începând dela 1 Octombrie 1895 până la intrarea în vigoare a ordonanței No. 970—920 a Consiliului Dirigent (referitor la rectificarea numelor de familie în registrele stării civile) numele de familie a diferitelor naționalități s'a scris în registrele stării civile după ortografia limbei maghiare, pierzându-și în celea mai multe cazuri aproape de tot forma și înțelesul original și considerând, că după 1 Ianuarie 928 toate rectificările de nume vor aparține judecătorei, conform noii legi a actelor de stare civilă, se invită, prin aceasta, cei interesați, sau reprezentanții lor de drept, a căror nume de familie sunt induse greșit în registrele stării civile, să ceară rectificarea numelui ee familie conform ortografiei limbei respective cel mai târziu până la 15 Decembrie 928, la oficiul stării civile.

Reghin, la 15 Oct. 1928.

Primar: Popescu.

Secretar: Graffius.

Farmacisti!

Cărți pentru rețete

se află permanent
în depozit la

Libr. Nouă Reghin

No. 1539—1928 port. 590

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel judecătorească aduc la cunoștință publică, că în baza deciziei No. 4057/1926 și No. G. 4986—1928 a Jud. mixte Gheorgheni în favorul reclamantei Soția lui Fazakas Toma reprezentat prin avocatul Dr. Andor Józsa pentru încasarea creanței de 3000 Lei și acces., se fixează termen de licitație pe ziua 23 Noembrie 1928 orele 13 p. m. la fața locului în comuna Lazarea la locuința urmăriților unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 30 buc scânduri de acoperire, 4 care de fân în valoare de 4300 Lei. În caz de nevoie și subprețul de estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, face 3000 Lei capital dobânzile cu 10 procent scotite din ziua de 2 August 1928, iar speșele până acum stabilite de 1450 Lei.

Gheorgheni, la 15 Octombrie 1928.

V. Lőrincz, port. delegat.

No. G. 708/3 1928.

698

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 5473 1928 al judec. mixte din Reghin în favorul reclamantului firma Petelei și Petri reprezentat prin avocat Dr. Szortserg Ludovic pentru incasarea creanței de Lei 32.922 și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 29 Noembrie 1928 orele 9 a. m. la fața locului în Aluniș unde se vor vinde prin licitațiune publică mai multe obiecte în valoare de 27.800 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 2 Noembrie 1928.

Fálóp Géza, portărel.

No. 1662—1928 port.

591

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică, că în baza dec. No. 10884/1927 M. Ciuc și No. G. 2484—1928 a judecătoria mixte din Gheorgheni în favorul reclamantului Dr. Iosif Kolombán reprezentat prin avocat Dr. Józsa Andor pentru încasarea creanței de 4000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua 22 Noembrie 1928 orele 11 a. m. la fața locului în comuna Lazarea la locuința urmăriților unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 1 junică, 1 car de carat în valoare de 6000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat, face 4000 Lei capital, —% taxa cambială dobânzile cu 12% scotind din 27 Oct. 1928, iar speșele până acum stabilite de 2243 Lei — bani.

Gheorgheni, la 5 Noembrie 1928.

V. Lőrincz, port. delegat.

